

VOOR INCLUSIE, ZONDER MAAR: INCLUSIEVE NEUTRALITEIT STAAT VOOR KWALITEITSVOL EN GELIJK HANDELEN, NIET VOOR WAT JE DRAAGT.

Maak van inclusieve neutraliteit een realiteit door openheid te creëren voor actief pluralisme en door **levensbeschouwelijke tekenen toe te staan in het onderwijs en binnen de Vlaamse overheid**, ook in eerste lijn.

NEUTRALITEIT ALS COMPETENTIE, NIET ALS DRESSCODE

Neutraliteit binnen de Vlaamse overheid staat **voor een kwaliteitsvolle en gelijke dienstverlening naar de burger**. Zowel burgers, collega's als derden moeten op een objectieve manier worden behandeld. De overheid en haar ambtenaren mogen geen onderscheid maken op basis van irrelevante individuele of persoonlijke kenmerken, laat staan op basis van beschermde discriminatiecriteria. Exclusieve neutraliteit is daarom een contradictie. Want neutraliteit is niet bedoeld om mensen uit te sluiten maar juist om hun in alle vrijheid en gelijkheid dezelfde kwaliteitsvolle overheidsdiensten en overheidsjobs te garanderen. **Neutraliteit zal inclusief zijn of niet zijn. Neutraliteit van de overheid draait dus om de competenties van het ambtenarenkorps en lerarenkorps. Deze neutraliteit wensen wij na te streven. De aandacht dient te gaan naar een kwaliteitsvolle, correcte en gelijke behandeling vanuit de Vlaamse overheid naar iedere burger los van hun persoonlijke kenmerken.**

VOORBEELDFUNCTIE

Een neutrale overheid zorgt ervoor dat alle burgers van hun rechten en vrijheden kunnen genieten en ernaar kunnen handelen. De Vlaamse overheid heeft daarin een belangrijke voorbeeldfunctie. Ze kan een voorbeeld zijn voor de brede samenleving en voor andere lokale, regionale, nationale en internationale werkgevers. Dit in plaats van lokale overheden en private werkgevers het vrijgeleide te bezorgen om vrouwen met hoofddoek uit te sluiten.

Die voorbeeldrol moet de overheid ook opnemen ten aanzien van haar eigen burgers. De overheid kan het grondwettelijk principe van godsdienstvrijheid ook actiever uitdragen. De overheid mag de kans niet links laten liggen om via haar eigen werking en dienstverlening respect en tolerantie voor grondwettelijke vrijheden en minderheidsgroepen bij te brengen en af te dwingen van haar eigen burgers. De inclusieve samenleving komt er niet vanzelf.

EFFECTIVITEIT VAN DE OVERHEIDSDIENSTVERLENING

Superdiversiteit is een realiteit in de Vlaamse samenleving. Om haar burgers het best te bedienen moet deze Vlaamse overheid zich hieraan aanpassen. Een ambtenarij die de bevolking weerspiegelt, kan daarbij helpen. Immers zijn er vandaag nog steeds kansengroepen die hun rechten onderbenutten en minder gemakkelijk hun weg vinden naar en in de bestaande dienstverlening. Net om die reden zetten bepaalde overheidsdiensten in het verleden actief in op het aantrekken van een divers personeelsbestand, vrouwen met hoofddoek inclusief. **Dat is onder meer het geval voor de gezinsondersteuners, sociale werkers en verpleegkundigen bij het Agentschap Opgroeien. In het belang van het kind moeten zij immers toegang kunnen krijgen tot elke jonge moeder en haar thuisomgeving. Vrouwen met een migratieachtergrond en hoofddoek zijn daarbij vaak bruggenbouwers en deurenopeners.** Om de hardnekkige achterstelling van kansengroepen op de arbeidsmarkt te keren is het belangrijk dat **VDAB- bemiddelaars** het vertrouwen kunnen winnen en behouden van kwetsbare groepen en dat door herkenning en erkenning. Bovendien geldt de voorbeeldrol ten aanzien van de inclusieve arbeidsmarkt. Eenzelfde verhaal vind je bij de **trajectbegeleiders van het Agentschap Integratie en Inburgering en de talloze andere diverse aanspreekpunten voor burgers, of het nu gaat om EVA's, IVA's of andere Vlaamse departementen.** Deze personeelsleden vormen momenteel al het diverse, kwaliteitsvolle en nodige gezicht van de Vlaamse overheid. Deze diversiteit kunnen we alleen maar aanmoedigen en versterken.

RECHT OP WERK VOOR VROUWEN MET EEN MIGRATIEACHTERGROND

België scoort al jarenlang erg slecht wat de werkzaamheidsgraad betreft van personen met een migratieachtergrond. Voornamelijk de lage werkzaamheidsgraad van vrouwen met een migratieachtergrond is zorgwekkend. De oorzaken van hun achterstand zijn dan ook erg divers. Ze botsen op allerlei uiteenlopende structurele drempels en uitsluitingsmechanismen.

In een VDAB-onderzoek, waaraan LEVL meewerkte 'Niet actief, maar anders-actief' (2019) gaat VDAB na wat de ervaringen en drempels zijn van niet-beroepsactieve vrouwen met een migratieachtergrond, door hen het woord te geven. De meerderheid van de getuigenissen van vrouwen die een hoofddoek dragen geven aan, gediscrimineerd te worden op basis van hun hoofddoek. **Het moet dan voor deze regering ook duidelijk zijn dat indien ze effectief een hogere werkzaamheidsgraad nastreeft ook voor deze groep, ze deze discriminatie zo veel mogelijk moet wegwerken. In deze uitdaging dient ook de Vlaamse overheid als één van de grootste werkgevers haar verantwoordelijkheid op te nemen. Deze Vlaamse regering kan zich actief inzetten voor de tewerkstelling van deze vrouwen.**

ENKELE GETUIGENISSEN

De onderstaande getuigenissen komen van vrouwen, die een hoofddoek dragen bij de Vlaamse overheid. Ze leefden reeds met bezorgdheden tijdens de vorige legislatuur. Vele individuen en groepen voelden zich aangesproken en uitgesloten. Angst en frustratie was al aanwezig. De Vlaamse overheid koos in het verleden vaak ook expliciet voor specifieke profielen omdat zij voeling hebben met kwetsbare groepen, omdat burgers zich in hen kunnen herkennen. Horen ze er nu plots niet meer bij? Hebben ze plots geen meerwaarde meer?

GETUIGENIS 1

“Al 20 jaar werk ik met mijn hoofddoek binnen een organisatie van de Vlaamse overheid, hierover heb ik nog nooit een klacht gehad. Integendeel, ik heb positieve nota's gekregen tijdens mijn werkjaren. We hebben rolmodellen nodig en de overheid moet een weerspiegeling zijn van de samenleving. Een vaak gebruikte argument is: Neutraliteit moet binnen de overheid. Maar waarvoor staat neutraliteit? Voor mij betekent dat je neutraal moet zijn in je dienstverlening en wat telt is wat IN je hoofd zit, niet wat OP je hoofd zit. Wat neutraal en objectief moet zijn is jouw manier van denken. We leven nu eenmaal in een globale wereld.”

“Wegens dubbele vergrijzing moeten alle mensen die niet actief zijn op de arbeidsmarkt gestimuleerd worden om deel te nemen. Hoe krijgen we iedereen mee, als we nu alle rolmodellen achter de schermen gaan plaatsens, ze onzichtbaar maken? Zo ga je vrouwen met een hoofddoek niet motiveren en ook niet het gevoel geven dat ze mogen deelnemen.”

“Gelukkig past mijn werkgever een sterk diversiteitsbeleid toe, waarbij iedereen (werkgever, werknemers, klanten, ...) tevreden is. Op naar de volgende 25 jaar met mijn hoofddoek.”

GETUIGENIS 2

“Een hoofddoekenverbod is een aanval op mijn persoonlijke integriteit. Jarenlang heb ik binnen mijn organisatie met mijn hoofddoek ten dienste gestaan van ons doelpubliek. Het respect voor de eigen identiteit geeft ons juist kracht en heeft een positieve impact op ons handelen en zijn. Men blijft vanuit een bewuste naïviteit de ‘neutraliteit’ als onderliggende reden naar voren schuiven. En probeert blind te zijn voor het feit dat oprechte neutraliteit alleen kan bekomen worden als dit bewust wordt nagestreefd in het eigen denken en handelen. Er is geen enkel teken (religieus getint of wat dan ook) dat dit kan bekomen of aantasten. Het lijkt wel dat hoe diverser de maatschappij wordt, hoe meer de regering zijn best doet om die diversiteit weg te stoppen. Er wordt gezegd ‘thuis wees je maar je eigen, in contact met andere mensen, moeten jullie allemaal verbergen wie jullie eigenlijk zijn’ en

probeer dan toch maar zo authentiek mogelijk, warm, open en eerlijk met de ander om te gaan. Wie proberen jullie eigenlijk voor de gek te houden? Daar waar we zien dat vele woonzorgcentra actieve maatregelen nemen om cultuursensitieve zorg te implementeren op de werkvloer, dat de in GZA-woonzorgcentra en in het UZA-medewerkers met een hoofddoek worden verwelkomd, horen we dat er binnen onze organisatie stappen achterwaarts zullen genomen worden. Waarom toch? Waarom na zoveel vredige jaren? Dat is de vraag die ieder van ons bezig houdt. Waarbij respect voor ieders 'anders zijn' afgedwongen wordt. Als jullie eens zouden proberen om de samenleving vooruit te helpen in plaats van de heersende fobies te versterken. Als jullie eens wilden proberen. "

GETUIGENIS 3

"Ik zal mijn job niet anders doen zonder hoofddoek, mijn competenties zijn in mijn lijf verworven. Collega's en klanten behandelen mij niet anders omdat ik een hoofddoek draag en ik behandel hen ook niet anders. Waarom moet dat verbod nu? De overheid heeft het constant over diversiteit, maar nu mogen hulpverleners niet meer divers zijn, we krijgen een heel negatief signaal. Meisjes kiezen nu al voor richtingen waar ze weten dat ze later gaan mogen werken met hun hoofddoek, ook al is het niet per se wat ze willen doen. We verliezen potentieel en competenties in beroepen die sterk nodig zijn."

"Naar welke norm willen ze gaan? Welke neutraliteit kiezen ze? Er werd mij aangeraden om daar best niet te veel over te praten en niet te veel heisa te doen. Het is niet eerlijk dat ik moet doen alsof er niets is, het gaat over mijn identiteit en mijn job."

GETUIGENIS 4

"Eerst en vooral wil ik benadrukken dat in mijn 12-jarige loopbaan mijn hoofddoek nooit een barrière is geweest tussen zowel mijn cliënteel als bij collega's. Ik heb cliënten van verschillende nationaliteiten die mij aanvaarden en accepteren zoals ik ben. Dit verbod zou mij persoonlijk heel erg raken. Als moslima mag ik zelf niet meer beslissen welke vorm ik wil geven aan mijn geloof. De regering geeft hierbij juist een verkeerd maatschappelijk signaal, door vrouwen met een hoofddoek uit te sluiten of de keuze te geven om deze af te zetten, terwijl wij net een positief signaal moeten uitsturen van aanvaarding van de verschillen."

Voor deze vrouwen, voor de vele collega's bij de Vlaamse overheid, ook in het onderwijspersoneel en ook voor andere personen die hopen op een toekomst bij de Vlaamse overheid of in het onderwijs vragen we geen verbod komt op levensbeschouwelijke tekenen, noch bij de Vlaamse overheid, noch bij het onderwijspersoneel. Inclusieve neutraliteit staat voor het kwaliteitsvol en correct handelen en staat los van dresscode. Deze Vlaamse regering streeft zeker en vast naar een inclusieve samenleving en een inclusieve Vlaamse overheid. We hopen dat dit ook kan aangetoond worden niet enkel in woorden, maar ook in effectieve daden.